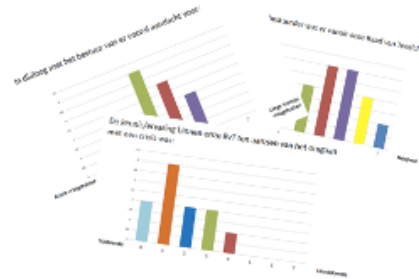

Corona als katalysator voor transformatie in het Sociaal Domein

Op 16 en 24 juni 2020 vonden de eerste twee Thuiswerksessies plaats voor toezichthouders Welzijn en Jeugd, met als thema: Toezicht in tijd van Corona... en daarna?! Ruim 60 enthousiaste toezichthouders namen deel aan de sessies en deelden hun ervaringen en lessen met elkaar. We hebben de highlights voor jullie samengevat.

Afstand en nabijheid

Vooraf aan de sessies hebben de deelnemers een enquête ingevuld over hun ervaringen gedurende de Coronacrisis. Gevraagd werd onder andere naar de invloed ervan op hun relatie met het bestuur en hun eigen rol als toezichthouder.

De Coronacrisis bracht voor veel toezichthouders een zoektocht met zich mee naar de eigen rol en positie. Veelgehoord was dat men de bestuurder in ieder geval niet voor de voeten wilde lopen. Het contact met de bestuurder kreeg veelal dan ook een andere vorm: persoonlijker, meer ondersteunend en veelal digitaal. Tussen met name de voorzitter van de raad van toezicht en de bestuurder nam de frequentie van het contact toe, terwijl de overige leden van de rvt werden bijgepraat door de voorzitter of door middel van informatieve mails vanuit het bestuur of de organisatie. Over het algemeen waren de toezichthouders tevreden over de informatievoorzieningen en hadden zij het gevoel ook binnen de raad voldoende kennis en ervaring te hebben om een goede sparringpartner voor het bestuur te kunnen vormen.

Corona als katalysator voor veranderingen

De transformatie van het Sociaal Domein lijkt onder invloed van Corona te versnellen. Enerzijds is de toenemende druk op de beschikbare financiële middelen en daarmee de betaalbaarheid van zorg en welzijn een stimulans. Anderzijds heeft de aanpak van Corona in de acute fase geleerd dat samenwerking tussen gemeenten en lokale coalities een uitweg biedt uit de crisis en bijdraagt aan de kwaliteit van leven van bewoners en jeugd (VNG, 2020).

De meeste deelnemers aan de Thuiswerksessies waren het erover eens dat ze een aantal lessen uit de Coronacrisis graag willen behouden. Het digitale werken waar noodgedwongen toe werd overgeschakeld is velen goed bevallen. Hierdoor kon snel en regelmatig geschakeld worden. Wel kijken veel toezichthouders er ook naar uit om elkaar weer 'live' te kunnen ontmoeten, want niet alles is digitaal te vangen. Een mix tussen beiden werd genoemd als toekomstideaal.

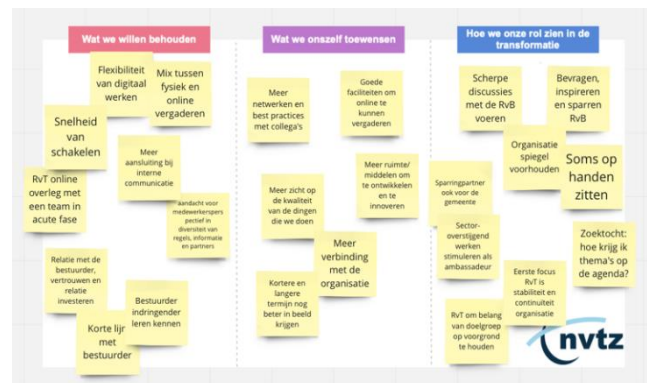
Naast de inzet van technologie werd een versnelling gezien in (sector overstijgende) samenwerkingen en ruimte voor professionals, twee belangrijke pijlers als het gaat om (sociale) innovatie in het sociaal domein. Er ontstonden mooie initiatieven op de werkvloer en kwam er meer zicht op de kwaliteit van dat wat er gebeurt in de organisatie. De

toezichthouders spraken over het algemeen trots uit voor de snelheid en slagkracht waarmee de organisatie de crisis het hoofd had weten te bieden. Ze kijken uit naar een evaluatie waarin nagedacht wordt over hoe een en ander behouden kan blijven en hoe de innovatieve kracht die nu naar boven kwam verder benut kan worden.

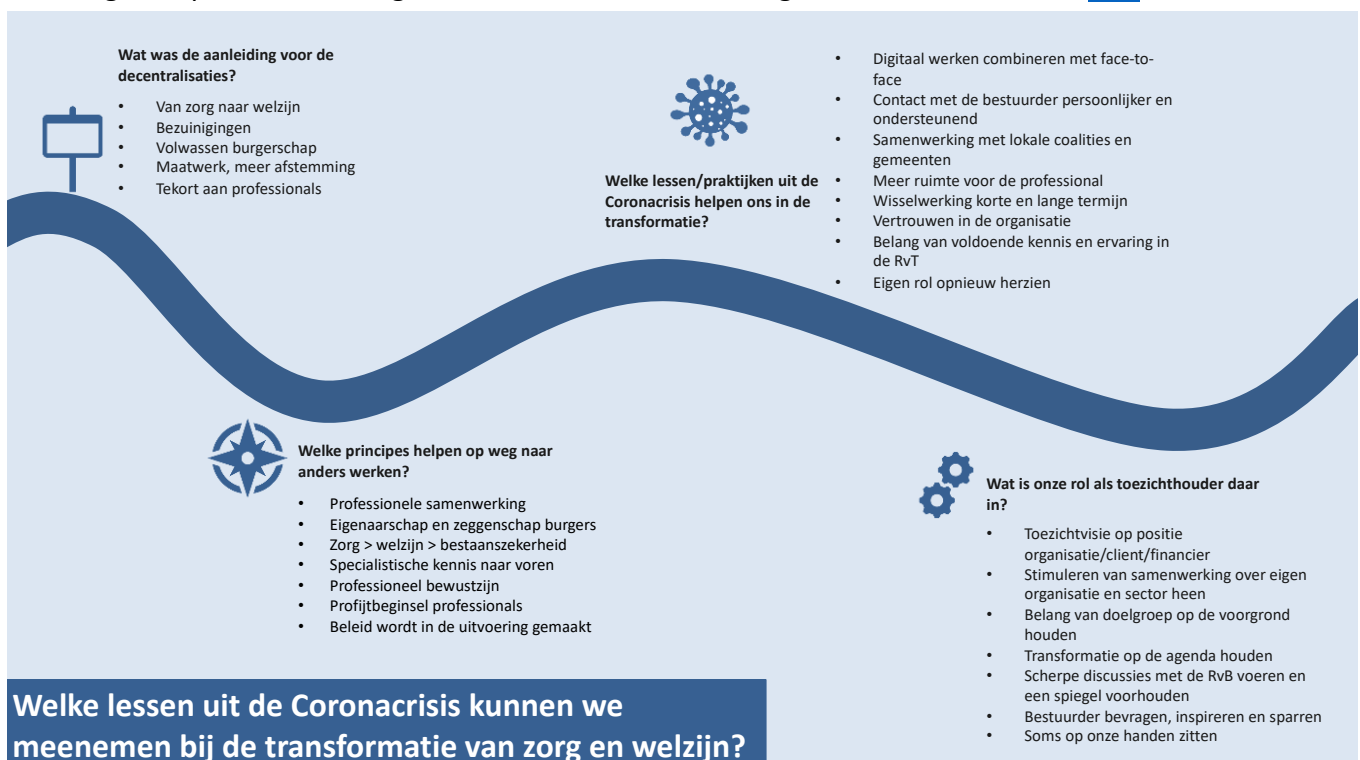
Hoe verder?

Piet Hein Peeters, journalist en auteur van “Vijf jaar Lokaal Sociaal Domein”, keek met ons terug op de afgelopen vijf jaar Sociaal Domein. De deelnemers werden door Piet Hei geprikkeld door onder andere de vraag welk belang de raad van toezicht dient: die van de organisatie, de cliënt en samenleving of de lokale/regionale overheid als financier en maker van beleid. Deze vraag daagt uit tot verdere dialoog in de eigen rvt om te ontdekken hoe de rvt zich wil positioneren en bewegen tussen deze verschillende belangen.

Met deze en andere vragen gingen de deelnemers aan de hand van digitale Whiteboards in kleinere groepen aan de slag en reflecteerden zij over de thema's die komende tijd op de agenda staan, de principes die daarbij kunnen helpen en de rol van de toezichthouder daar in. Onder de toekomstige opgaven werden genoemd: het proces rondom aanbestedingen, maatschappelijke kosten en baten, verbeterde samenwerking met partners en de verantwoordelijkheid van de burger.

De opbrengsten uit dit laatste onderdeel vindt u terug in onderstaand figuur. Ook verwijzen we u graag naar het gesprek tussen Barbara Geurtsen en Piet Hein Peeters, waarin ze dieper ingaan op de hieronder genoemde thema's. Voor het gehele interview klikt u [hier](#).

Welke lessen uit de Coronacrisis kunnen we meenemen bij de transitie van zorg en welzijn?

Vanuit de NVTZ

We kijken terug op twee mooie sessies en bijbehorende opbrengsten. De werkvorm lijkt goed te bevallen vanwege het laagdrempelige karakter en de flexibiliteit die deze met zich mee brengt. In de toekomst zullen we dan ook vaker van dit digitale medium gebruik maken om ontmoetingen en reflectiemomenten met/voor jullie te organiseren. Mochten jullie suggesties hebben voor relevante thema's, dan zijn die uiteraard welkom.

Auteurs

[Katherine Diaz](#), NVTZ branche ambassadeur jeugdzorg

[Barbara Geurtsen](#), NVTZ branche ambassadeur welzijn